

Tillatelse til bruk av el-moped langs eksisterende skogsbilvei i Finnemarka naturreservat

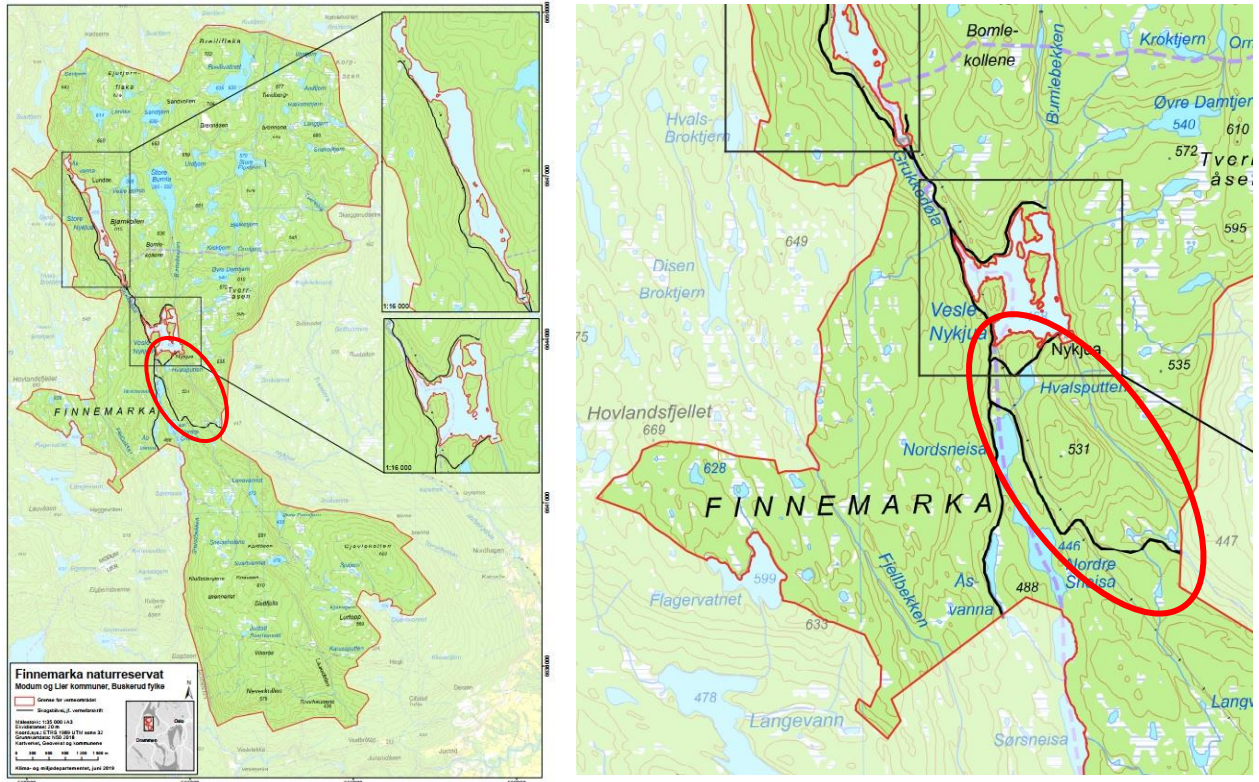
Statsforvalteren gir [redacted] tillatelse til kjøring med el-moped langs eksisterende skogsbilvei Otteskillingsbakkene til Nykjua avmerket på vernekartet. Tillatelsen gjelder i tre år, frem til 30. september 2024. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Det er stilt vilkår til tillatelsen.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad mottatt 08.10.21. Det er søkt om forlenget tillatelse til bruk av el-moped på skogsbilvei i Finnemarka naturreservat i Lier kommune.

[redacted] Hun opplyser at hun har drevet med sportsfiske i lang tid, og har stor glede av dette. Søker er bosatt i nærheten av Finnemarka og dette er hennes nærturområde.

Den 16.09.2020 fikk søker tillatelse til å benytte seg av el-moped langs eksisterende skogsbilvei Otteskillingsveien til Nykjua for å kunne komme inn til fiskevannene. Skogsbilveien er markert i figur 1 og 2. I innsendt rapport til Statsforvalteren opplyser hun om at hun har kjørt fem turer i 2021. Hun forteller at el-mopeden er helt stillegående og har gitt henne en helt ny naturopplevelse. Hun søker derfor om en ny tillatelse til å bruke el-moped langs samme skogsbilvei i flere år fremover.

Figur 1 og figur 2: Vernekart av Finnemarka naturreservat. Eksisterende skogsbilveier er markert med svart heltrukket strek, og strekning for ønsket kjøring med el-moped er markert med rød sirkel.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Finnemarka naturreservat. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Finnemarka naturreservat ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 14.12.2018. Formålet med verneområdet er å bevare et stort skogområde som representerer en bestemt type natur i form av gammel og lite påvirket skog. Området har særskilt betydning for biologisk mangfold ved å være leveområde for arealkrevende gammelskogsarter og arter knyttet til kalkskog. Det er en målsetning å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Ferdsel i naturreservatet er regulert i verneforskriften § 5. I reservatet skal all ferdsel skje varsomt, og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. I henhold til verneforskriften § 5 bokstav a er motorisert ferdsel til lands og til vanns i reservatet forbudt. Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for blant annet nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe, uttransport av felt elg og hjort, uttransport av tømmer og i forbindelse med vedlikehold av reguleringsdemninger og preparering av skiløyper, jf. verneforskriften § 6. Unntakene er i all hovedsak avgrenset til å kun gjelde på eksisterende traktorveier/skogsbilveier. I henhold til verneforskriften § 6 bokstav d er også nødvendig motorferdsel på eksisterende skogsbilveier avmerket på vernekart unntatt ferdselsbestemmelsene.

I henhold til verneforskriften § 7 bokstav o kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til nødvendig motorferdsel i forbindelse med tiltak som gjelder forvaltning av vilt og fisk. Etter vår vurdering kan ikke den omsøkte motorferdselen regnes som nødvendig. Vi vurderer heller ikke fiske av den

karakter som er gjeldende for denne saken som «tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk». Søker har ikke tilknytning til en forening eller liknende som driver med fiskestellstiltak, og vi vurderer at hun driver sportsfiske som er en aktivitet som i all hovedsak kan betegnes som en fritids- og eller hobbyaktivitet. Verneforskriften åpner derfor ikke for at vi kan gi tillatelse til motorferdsel i forbindelse med fritidsfiske. Statsforvalteren kan, i slike tilfeller, vurdere søknaden etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml.) § 48. Vi kan gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Dispensasjonsmuligheten i nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil, som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Hjemmelen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er forbudt. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfellet.

Det følger av nml. § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforingelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Beslutninger som berører naturmangfold skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger, jf. nml. § 8. Statsforvalteren har kjennskap til verneverdiene i Finnemarka naturreservat blant annet gjennom arbeidet med verneprosessen, forvaltning av verneområdet, samt registreringer i Artskart og Naturbase. Vi regner derfor kravet om et godt kunnskapsgrunnlag som oppfylt.

Finnemarka naturreservat er et stort skogområde med et variert åslandskap med bratte lisider og elvedaler. Verdier er særlig knyttet til områdets størrelse, men også variasjonen i naturtyper og biologisk mangfold. Naturreservatet er et viktig leveområde for arealkrevende gammelskogsarter og arter knyttet til kalkskog. Det er ikke gjort registreringer av truede arter eller naturtyper i nærheten av den omsøkte skogsbilveistrekningen. Etter vår vurdering vil ikke kjøring av el-moped påvirke verneverdiene nevneverdig så lenge det skjer i tråd med vilkår satt i dette vedtaket.

Kunnskap om den samlede belastningen skal ligge til grunn for vurderingen, jf. nml. § 10. Dette innebærer at virkningene av kjøring med el-moped på eksisterende skogsbilvei skal vurderes i sammenheng med andre effekter på det samme naturmangfoldet. Finnemarka naturreservat er mye brukt til friluftsliv, og det går flere stier og skiløyper gjennom reservatet. Vinterstid prepareres skiløypene i området dels med snøscooter og dels med løypemaskiner. Det er også noen få bilveier inne i verneområdet. Dette er private skogsbilveier som er stengt med bom, og det er behov for tillatelse fra grunneiere for kjøring på disse veiene. Omfanget av motorisert ferdsel innenfor verneområdet er derfor begrenset. Videre brukes verneområdet av mange til høstingsbaserte aktiviteter, slik som jakt og fiske, samt sopp- og bærplukking. Finnemarka er ellers et viktig beiteområde for husdyr. For å sikre at belastningen ved kjøring med el-moped holdes til et minimum settes det vilkår om at det kun skal kjøres etter snøen er gått. Det settes også vilkår om et begrenset antall turer og at det skal kjøres med el-moped. Så lenge vilkårene i tillatelsen etterfølges anser vi tiltaket som en midlertidig forstyrrelse som ikke vil øke den samlede belastningen i verneområdet nevneverdig.

Statsforvalteren legger til grunn at det foreligger nødvendig kunnskap om naturverdiene og virkningene av tiltaket. Føre-var-prinsippet, jf. nml. § 9, tillegges derfor liten vekt i denne saken. Motorferdselen skal kun skje på eksisterende skogsbilvei. Etter vår vurdering er derfor ikke prinsippet om at tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket medfører, jf. nml. § 11, relevant i denne saken.

Dispensasjonsmuligheten i nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil, som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Statsforvalteren skal også vurdere om en tillatelse kan skape uheldige presedensvirkninger som gjør det vanskeligere å avslå søknader om tilsvarende tiltak i fremtiden. I denne saken er det derimot en spesiell tilknytning til området [REDAKERT] som gjør seg gjeldende. Etter vår vurdering er saken et såpass spesielt tilfelle at det ikke uthuler dispensasjonsmuligheten i nml. § 48. Det er likevel viktig å understreke at vi er restriktive når det gjelder å gi tillatelse til motorferdsel i naturreservatet til de som ønsker å benytte seg av fiskemulighetene på fritidsbasis.

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder tas i bruk, jf. nml. § 12. Etter vår vurdering vil kjøring med el-moped ha liten påvirkning på naturverdiene i reservatet. El-moped er et relativt stillegående fremkomstmiddel, og er mindre forurensende enn vanlige mopeder. Tiltaket vurderes til å være en begrenset og forbigående forstyrrelse. Videre skal kjøringen kun skje på eksisterende skogsbilvei i barmarksesongen, og eventuell slitasje på terrenget vil derfor være mindre enn i mer urørte områder. Etter vår vurdering vil begrenset kjøring med el-moped på eksisterende skogsbilvei være i tråd med prinsippet i nml. § 12.

Statsforvalteren er ikke kjent med at kjøringen som etter gitt tillatelse ble gjennomført i år har hatt en negativ påvirkning på verneverdiene. Det opplyses i søknaden at søker gjerne ønsker tillatelse for flere år, slik at hun kan fortsette å ha glede av fiskevannene en periode fremover. Etter vår vurdering vil det være rom for å gi en flerårig tillatelse til den omsøkte motorferdselen. Vi forutsetter at kjøringen fortsetter å skje hensynsfullt langs eksisterende skogsbilvei. Dersom kjøringen likevel skulle påvirke verneverdiene eller forutsetningene for tillatelsen skulle endre seg, kan Statsforvalteren trekke tilbake tillatelsen. El-moped regnes som et kjøretøy på lik linje som for eksempel bil, og bruken av el-moped kan dermed begrenses av grunneiere av private veier. Vi forutsetter at søker innhenter nødvendige tillatelse til å bruke private veier samt passere eventuell bom.

Etter vår vurdering er tiltaket ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilkårene for å gi dispensasjon med hjemmel i nml. § 48 er dermed oppfylt.

Vedtak

Statsforvalteren gir [REDAKERT] tillatelse til kjøring med el-moped langs eksisterende skogsbilvei Otteskillingsbakkene til Nykjua avmerket på vernekartet. Tillatelsen gjelder i tre år, frem til 30. september 2024. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Tillatelsen gjelder kun fra og med 1. juni til 30. september i tre år, altså ut sesongen 2024. Kjøringen skal kun skje på snø- og frostfrie veier.
- Formålet med kjøringen skal være sportsfiske, og det skal kun kjøres på eksisterende skogsbilvei avmerket på vernekartet.

- Det kan årlig maksimalt kjøres inntil 10 turer. Ved sesongens slutt skal det hvert år sendes inn ferdig utfylt kjøreskjema til Statsforvalteren: sfovpost@statsforvalteren.no.
- Dersom forutsetninger for tillatelsen eller påvirkninger på verneverdiene endres kan Statsforvalteren trekke tillatelsen før tillatelsen er gått ut.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Ellen Lien
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Tonje Katrine Vaage
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Kjøreskjema - kjøring med elmoped - Finnemarka naturreservat

Kopi til:

Lier kommune Postboks 205 3401 LIER